

Publications Remco Ensel  
Radboud University, Nijmegen  
1965, Amsterdam

**Books**

*Anne Frank on the Postwar Dutch Stage. Performance, Memory, Affect.* London: Routledge, 2022.

*De Nederlander in beeld. Fotografie en Nationalisme tussen 1920 en 1940.* Amsterdam: Amsterdam University Press, 2014.

*Haatspraak. Antisemitisme – een 21e-eeuwse geschiedenis.* Amsterdam: Amsterdam University Press, 2014.

*Alleen tijdens kantooruren. Kleine cultuurgeschiedenis van het kantoorleven,* Nijmegen: Vantilt, 2008.

*Saints and Servants in Southern Morocco.* Leiden, Boston, Köln: Brill, 1999.

**Edited Volumes**

With Nanci Adler and Michael Wintle (eds.), *Narratives of War: Remembering and Chronicling Battle in Twentieth-Century Europe* (New York: Routledge, 2019).

With Evelien Gans (eds.), *The Holocaust, Israel and 'The Jew'. Histories of Antisemitism in Postwar Dutch Society* (Amsterdam: Amsterdam University Press 2017).

*Sjacheren met stereotypen. Essays over 'De Jood' als sjabloon* (Amsterdam: Menasseh ben Israel Institute, 2016).

With Marjet Derks, Martijn Eickhoff and Floris Meens (eds.), *What's Left Behind. The Lieux de Mémoire of Europe beyond Europe* (Nijmegen: Vantilt, 2016).

*Geschiedenis: discussie met een begin, Ex Tempore* 34, 2 (2015) ed. Remco Ensel [Theme issue on genocide and the writings of Jan T. Gross, Taner Akçam and the like].

## Articles

Obituary Evelien Gans, *Holocaust and Genocide Studies* 34, 2 (2020) 389-391.

'Eva Besnyö Pictures the Dutch. Modernism and Mass Culture at Sea in the Interwar Period', *BMGN - Low Countries Historical Review* 133, 1 (2018) 53-79.

'Knitting at the beach. Tourism and the photography of Dutch fabriculture', *Journal of Tourism and Cultural Change* 16, 4 (2017) 379-399.

'Nation-Building behind the dike. Dutch nationalism and the visual culture of hydraulic engineering', *Dutch Crossing. Journal of Low Countries Studies* (2017)  
[<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03096564.2017.1305236?src=recsys>]

'Slag of Stoot. Over het strijdtonaal van het historische debat', *Ex Tempore* 34, 2 (2015), *Geschiedenis: discussie met een begin*, ed. Remco Ensel, 87-95.

'Singing about the death of Muhammad al-Durrah and the emotional mobilization for protest', *International journal of media and cultural politics*, 10, 1 (2014) 21-38.

'Going Native: Besnyö's Zeeland Girl and the Contact Zone of Dutch Photography', *Depth of field*, 5 (2014): <http://journal.depthoffield.eu/vol04/nr01/a02/en>

'Buigen of barsten. De rituele macht van de Marokkaanse monarchie', *Ex Tempore* 32, 1 (2013) 5-15.

'Dutch Face-ism. Portrait Photography and Völkisch Nationalism in the Netherlands', *Fascism. Journal of Comparative Fascist Studies*, 2, 1 (2013) 18-40.

With Evelien Gans, 'De inzet van Joden als "controlegroep". Bart van der Boom en de Holocaust,' *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 126, 3 (2013) 388-396.

'Dostovjeski op kantoor', *Filosofie in bedrijf* 19, 2 (2010) 22-26.

'Baudrillard in Brielle. Over de historische cultuur van de Tachtigjarige Oorlog', *Tijdschrift voor Geschiedenis* 121, 1 (2008) 40-55.

'Schrijven als ontsnappingsfantasie', *Filosofie in bedrijf* 18, 1 (2008) 37-41.

'Een zee van verhalen. Postmodernisme en cultuurgeschiedenis', *Ex Tempore* 25, 3 (2006) 226-243.

'Hollandse Heimat. Nationalisme en de fotografie van het landschap in het Interbellum,' *Holland. Historisch Tijdschrift* 35, 3 (2003) 212-229.

'Multiculturalisme in de politieke partij. Migrantennetwerken in de PvdA en het CDA', *Migrantenstudies* 3 (2003) 156-172.

‘Colactation and fictive kinship as rites of incorporation and inversion in Morocco, *The Journal of North African Studies* 7 (2002) 83-96.

‘Ambtshalve. De bureaucratisering van Nederland en de disciplineren van de ambtenaar’, *Sociologische Gids* 49, 1 (2002) 76-88.

‘Andersgelovigen.’De organisatie van de islam in een christelijke partij’, *Sharqiyyat* 13, 1 (2001) 5-32.

‘Afwezig met bericht. De bureaucratische fantasie van A. Alberts’, *Amsterdams Sociologisch Tijdschrift* 27, 4 (2000) 391-410.

‘Resurgent Voices. Profanation of the Shurafa in Modern Morocco’, *ISIM Newsletter* 4 (1999) 23.

‘Schedellezen. Een Verlicht beschavingsdebat over de belichaamde natuur van de mens’, *Amsterdams Sociologisch Tijdschrift* 24, 3-4 (1997) 438-463.

‘Tussen woestheid en beschaving. Martinus Stuart als zedekundige en verlicht etnoloog’, *Antropologische Verkenningen* 13 (1994) 36-52.

### **Chapters in edited volumes**

‘The Reenactment of Hanukkah in The Diary of Anne Frank.’ In: Ferdinand de Jong & José Mapril (eds.), *The Future of Religious Heritage* (London: Routledge, 2023, in press).

‘Debating Toynbee after the Holocaust. Pieter Geyl as a Post-war Public Historian’. In: Stijn van Rossem & Ulrich Tiedau, eds, *Geyl and Britain: Encounters, Controversies, Impact* (London: University of London Press, 2022, in press).

With Evelien Gans, ‘The Dutch Bystander as Non-Jew and Implicated Subject’. In: Christina Morina and Krijn Thijs (eds.). *Probing the Limits of Categorization. The Bystander in Holocaust History* (New York: Berghahn, 2019) 107-127.

‘Photography, Race and Nationalism in the Netherlands.’ In: Paul Puschmann and Tim Riswick (eds.), *Building Bridges. Scholars, History and Historical Demography. A Festschrift in Honor of Professor Theo Engelen* (Nijmegen: Valkhof Pers, 2018) 237-261.

‘Lichaam en geest van Shylock.’ In: Remco Ensel (ed.), *Sjacheren met stereotypen. Essays over ‘De Jood’ als sjabloon* (Amsterdam: Menasseh ben Israel Institute, 2016) 106-110.

With Marjet Derks, Martijn Eickhoff, and Floris Meens, ‘Introduction. What’s Left Behind. The Lieux de Mémoire of Europe beyond Europe.’ In: Marjet Derks, Martijn Eickhoff, Remco Ensel and Floris Meens (eds.), *What’s Left Behind. The Lieux de Mémoire of Europe beyond Europe* (Nijmegen: Vantilt, 2016) 9-22.

‘Postcolonial Memories. Frantz Fanon in/on Europe.’ In: Marjet Derks, Martijn Eickhoff, Remco Ensel and Floris Meens (eds.), *What’s Left Behind. The Lieux de Mémoire of Europe beyond Europe* (Nijmegen: Vantilt, 2016) 199-206.

‘Moeder-kind-natie. Gender en fotografisch nationalisme in het Interbellum.’ In Stefan Dudink and Liedeke Plate (eds.), *Mythen van Gender. Essays voor Willy Jansen* (Nijmegen: Vantilt, 2015) 259-266.

‘Emmy Andriessse. Joodse fotografe legt de tragiek van de oorlog vast.’ In Hinke Piersma and Jaap Cohen (eds.), *Moedige mensen. Helden in oorlogstijd* (Amsterdam: Boom 2014) 111-114.

With Annemarike Stremmelaar, ‘Speech acts. Observing antisemitism and Holocaust education in the Netherlands.’ In: Günther Jikeli and Joëlle Allouche-Benayoun (eds.), *Perceptions of the Holocaust in Europe and Muslim Communities. Sources, Comparisons and Educational Challenges*. Muslims in Global Societies Series, 5 (Dordrecht/New York/London: Springer, 2013) 153-171.

--, ‘Sprechakte. Betrachtungen zu Antisemitismus und dem Unterricht über den Holocaust in den Niederlanden.’ In: Günther Jikeli and Joëlle Allouche-Benayoun (eds.), *Umstrittene Geschichte. Ansichten zum Holocaust unter Muslimen im internationalen Vergleich* (Frankfurt/New York: Campus Verlag, 2013) 259-287.

With Martijn Eickhoff, ‘Soldaat van Oranje.’ In: Madelon de Keizer and Marije Plomp (eds.), *Een open zenuw. Hoe wij ons de Tweede Wereldoorlog herinneren* (Amsterdam: Bert Bakker, 2010) 507-518.

‘Adab et la culture de l’inégalité au Maroc.’ In: Marjo Buitelaar (ed.), *Le Maroc de près et de loin. Regards d’anthropologues néerlandais* (Rabat: Marsam, 2010) 27-38.

‘Lunkgaten. Stijn Streuvels als geheugenfotograaf.’ In: Tom Sintobin et al (eds.), *Voor altijd onder de ogen. Streuvels en de beeldende kunsten*. Jaarboek Stijn Streuvels Genootschap, XIV (Tielt: Lannoo, 2009) 90-105.

‘Adab en de cultuur van ongelijkheid in Marokko.’ In: Marjo Buitelaar (ed.), *Uit en thuis in Marokko. Antropologische schetsen* (Amsterdam: Bulaaq, 2007) 29-42.

‘The Death of James Cook as a Cultural Encounter Gone Astray; Morality and Ethnology in Dutch Enlightenment Writings.’ In: Han Vermeulen and Jean Kommers (eds.), *Tales from Academia. History of Anthropology in the Netherlands*, part 2 (Saarbrücken: Verlag für Entwicklungspolitik Saarbrücken, 2002) 601-626.

‘Gewelddadig spel en ludiek geweld.’ In: Henk Driessen & Huub de Jonge (eds.), *Miniature Etnografische* (Nijmegen: SUN, 2000) 37-41.

‘Held voor één dag. De 1 april-viering in Brielle.’ In: Jeremy Boissevain (ed.), *Feestelijke vernieuwing in Nederland?* Cahiers van het P.J. Meertens-Instituut, nr 3, 1991.

### **Op-eds and magazines**

‘Ik erken je leed. Ik heb het gezien’, *Het Parool*, 13 september 2019.

‘Motieven voor acties antisemieten vaak weer religieus’, *Reformatisch Dagblad* 20 juni 2019.

‘Israël zorgt voor heftige emoties, daarom is stedenband belangrijk,’ *Het Parool*, 27 juni 2015, 46-47.

‘Fier op Afellay en de Berbervlag.’ *ZemZem. Tijdschrift over het Midden-Oosten, Noord-Afrika en islam* 9, 3 (2014) 49-53.

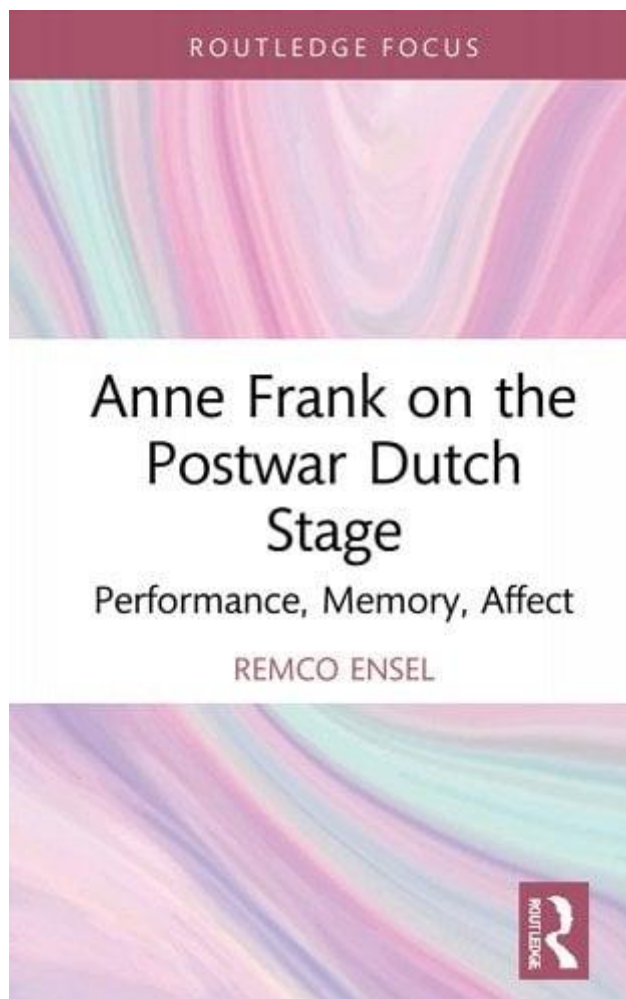
With Evelien Gans, ‘Wij weten iets van hun lot II’, *De Groene Amsterdammer*, 6 februari 2013:

<https://www.groene.nl/artikel/wij-weten-iets-van-hun-lot-ii>.

--, ‘Wij weten iets van hun lot. Nivellering in de geschiedenis’, *De Groene Amsterdammer* 50 (12 december 2012), 32-35 [<https://www.groene.nl/artikel/wij-weten-iets-van-hun-lot>]

--, ‘Niet weten gaskamers verklaart passiviteit niet. Het antisemitisme nam toe tijdens de bezetting’, *NRC Handelsblad*, 6 mei 2013.

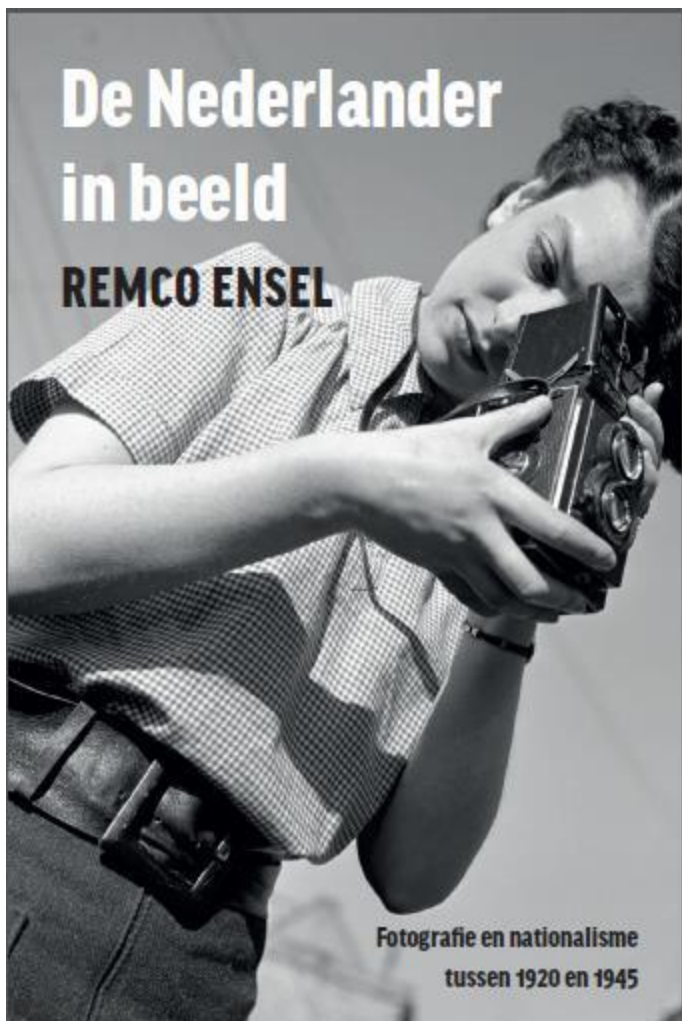
‘Als het antisemitisme is, moet je het ook zo noemen’, *NRC Handelsblad*, 13 augustus 2014.





# De Nederlander in beeld

**REMCO ENSEL**



Fotografie en nationalisme  
tussen 1920 en 1945

KLEINE CULTUURGESCHIEDENIS VAN HET KANTOORLEVEN



REMCO ENSEL *Alleen tijdens kantooruren*

# ALLEEN TIJDENS KANTOORUREN

Remco Ensel

VANTILT



REMO ENSEL

---

**Saints and Servants  
in  
Southern Morocco**

BRILL